

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1040

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 21¹ alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (8)-(9) din Regulament (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare (dacă este cazul);
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

Nu este cazul.

a) Explicații solicitate candidatului:

b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

Nu este cazul.

a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:

b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 23 alin. (2) din Regulament:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat – 12 puncte

Motivare:

Candidatul are capacitate de analiză, putând fi remarcată atât preocuparea acestuia de a surprinde aspectele relevante ale cauzei, cât și de a răspunde argumentat cererilor, apărărilor sau excepțiilor procesuale formulate în proces.

În destule lucrări, motivele de apel și recurs sunt analizate într-o succesiune logică accesibilă cititorului, acesta fiind în măsură să identifice schema rațională pe baza căreia s-a pronunțat instanța chiar și în situația în care hotărârea se întinde pe un număr mare de pagini.

Raționamentul juridic este, în mod obișnuit, bine condus, putând fi identificate atât principalele idei de argumentație, cât și argumentele concrete care susțin demonstrația juridică.

Este certă intenția candidatului de a oferi soluției un fundament argumentativ cât mai amplu și convingător, având, în acest scop, o disponibilitate ridicată pentru a argumenta extensiv atunci când apreciază că acest lucru este necesar pentru a conferi hotărârii forță juridică și caracter persuasiv. În planul prezentării raționamentului juridic dovedește că are capacitatea de a controla o argumentație complexă și amplă, care conține inclusiv referiri utile, evidențiate punctual, la probațiunea administrată (spre exemplu, hotărârea nr. 5 selectată de comisie și hotărârea nr. 1 selectată de candidat).

În unele hotărâri, atât istoricul cauzei, cât și motivele care întemeiază soluția dată căii de atac soluționate de candidat sunt prezentate concis și clar, punându-se accentul pe elementele cu adevărat relevante ale cauzei (spre exemplu, hotărârile nr. 15, nr. 18 și nr. 20, selectate de comisie).

Analiza realizată de candidat conține, atunci când se apreciază că problematica procesului o impune, și referiri la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, hotărârea nr. 27, selectată de comisie), existând însă și situații în care, încercând să sporească forța persuasivă a hotărârii, referirile la jurisprudența CEDO sunt chiar ample (a se vedea hotărârea nr. 15, selectată de comisie).

Intenția candidatului de a oferi un fundament argumentativ cât mai amplu hotărârilor pronunțate conduce însă, în destule situații, la analize extinse, caracterizate prin acumulări de argumente expuse uneori prin fraze lungi, care complică analiza, făcând mai greu de identificat atât principalele idei argumentative, cât și considerentele care, în concret, vin să le susțină.

Din această cauză, spiritul analitic al candidatului, atunci când este manifestat în exces, devine contraproductiv, hotărârile pierzând din claritate (spre exemplu, hotărârile nr. 11 și 13, selectate de comisie).

În aceeași notă, se ajunge uneori la motivări de foarte mare întindere, candidatul părând preocupat de etalarea – oricât de amplă ar fi aceasta – a propriilor argumente, însă ignorând că înfățișarea sintetică a argumentației (înțeleasă ca importantă condiție a comprehensibilității acesteia) trebuie, și ea, să caracterizeze într-o adecvată măsură o hotărâre judecătorească (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 5, selectată de comisie). Trebuie menționat și că în considerentele acestei hotărâri candidatul citează foarte amplu din hotărârea penală de achitare – aproximativ cinci pagini – generând un efect de hotărâre în hotărâre. Comisia apreciază însă că o preluare sintetică a statuărilor cu adevărat esențiale din hotărârea penală nu era doar posibilă, ci și oportună).

Se poate remarca și faptul că preocuparea atentă a candidatului pentru expunerea considerentelor care îi susțin propria soluție nu este întotdeauna însoțită și de preocuparea de a reda suficient de sintetic elementele de istoric al cauzei. Sunt numeroase hotărârile în care istoricul cauzei sau unele componente ale acestuia sunt redată mult prea extensiv, fără a se încerca o rezumare și, după caz, adaptare a susținerilor întrebuițate de părți în motivarea cererilor sau a întâmpinărilor pentru a le conferi un plus de claritate (spre exemplu, hotărârile nr. 2, nr. 5, nr. 9, nr. 10, nr. 3, nr. 22 și nr. 24, selectate de comisie).

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat - 11 puncte

Motivare:

După cum comisia a arătat deja mai sus, candidatul este în mod real preocupat de asigurarea unui suport argumentativ cât mai complet hotărârilor sale, oferind, de regulă, motivări ample, bogate în argumente.

Au fost identificate hotărâri ale căror considerente sunt prezentate coerent, fiind fluente și convingătoare, argumentele susținându-se unele pe altele pentru a contribui la realizarea unui ansamblu unitar și credibil, apt să formeze convingerea că soluția pronunțată este legală și temeinică.

Dezvoltările analitice ample sau foarte ample care caracterizează anumite hotărâri afectează însă, uneori, coerența argumentației, ele obligând lectorul la reveniri pentru a înțelege utilitatea și semnificația juridică a argumentelor folosite de instanță.

Sunt frecvente situațiile în care candidatul folosește fraze lungi, care încorporează mai multe argumente, ori, după caz, unele enumerări, ceea ce, de asemenea, le face mai dificil de înțeles, simplitatea și accesibilitatea lor având de suferit. Întrucât aceasta este, într-o anumită măsură, o caracteristică de stil a candidatului, se ajunge în aceste cazuri inclusiv la afectarea coerenței de ansamblu a considerentelor (spre exemplu, unele paragrafe cuprinse în pagina 18 a hotărârii nr. 22, selectată de comisie; paragraful 3 din pagina 17 a hotărârii nr. 11, selectată de comisie; paragrafele 3 și 4 din pagina 18 a hotărârii nr. 5, selectată de comisie; paragraful 1, pagina 4, hotărârea nr. 30 selectată de comisie).

Spre exemplu, în hotărârea nr. 22, selectată de comisie, pagina 18, alineat 6, candidatul afirmă: „Or, Curtea observă că în temeiul vacanței succesoriale constatate în cauză (care face astfel, inutilă și lipsită de obiect necesitatea parcurgerii procedurii de declarare a bunului ca fiind fără stăpân, procedură apreciată necesară de recurentul Municipiul ..., prin analogie cu statuările din cadrul Deciziei în interesul legii nr. 2/2011 pronunțate de către instanța supremă, care nici nu îi este aplicabilă acestei recurente), moștenitor al ultimilor proprietari persoane fizice asupra imobilului teren litigios, a fost constatat recurentul pârât Statul Român, ceea ce pe cale de consecință a celor anterior expuse, determină concluzia corectitudinii atestării calității procesuale pasive a acestuia în privința capătului de cerere vizând accesiunea imobiliară, în condițiile statuării legitimității sale procesuale pasive în privința uzucapiunii, această parte procesuală putând în temeiul art. 492 Cod Procedură Civilă, să exhibe pretenții față de intimata - reclamantă.”

De asemenea, în aceeași hotărâre, alineatul ultim de la pagina 18, continuat la pagina 19: „Așadar, întrucât subsecvent constatării vacanței succesoriale, s-a stabilit apartenența imobilului teren la domeniul privat al Municipiului ..., Curtea apreciază pe cale de consecință, faptul că de asemenea, tot în mod corect s-a stabilit că și pârâtul Municipiul ... are calitate procesual pasivă în privința celor două capete de cerere - contrar deci, criticilor acestei părți procesuale, orientate în sens opus – date fiind prevederile art. 36 al. 1 (vechiul art. 35 al. 1) din Legea nr. 18/1991 modificată, care a intrat în forma primară în vigoare la data de 20.02.1991, conform cărora: „Terenurile aflate în proprietatea statului, situate în intravilanul localităților și care sunt în administrarea primăriilor, la data prezentei legi, trec în proprietatea comunelor, orașelor sau a municipiilor, urmând regimul juridic al terenurilor prevăzute la art. 26”, coroborate cu dispozițiile art. 26 al. 1 din Legea nr. 18/1991 și prevederile de ansamblu, inclusiv art. 4 ale Legii nr. 213/1998, norme juridice apreciate prevalente din această perspectivă ilustrată și prin raportare la care trebuie interpretate și aplicate, dată fiind metoda de interpretare sistematică a normelor juridice, inclusiv dispozițiile invocate de recurentul pârât Municipiul ... (inter alia, Decretul nr. 111/1951, HG nr. 662/1991, OG nr. 128/1998, OG nr. 14/2007, art. 477 Cod Civil 1864 în referire la art. 25 sau art. 5 al. 2 din Legea nr. 213/1998, evident în formele în vigoare la data sesizării instanței de judecată, cu cererile de uzucapiune și accesiune).”

Tot astfel, utilizarea uneori greșită a virgulelor afectează, în destule hotărâri, coerența prezentării.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

Capacitatea analitică a candidatului conduce, după cum s-a arătat deja, la considerente în care preocuparea de a asigura soluției o cât mai convingătoare motivare este evidentă, putând fi observată

preocuparea de a răspunde motivelor pentru care căile de atac au fost exercitate, precum și apărărilor formulate ori excepțiilor procesuale invocate.

Judecătorul respectă, în general, tehnica redactării hotărârii, în conformitate cu metodologia de redactare prevăzută de Ghidul de evaluare a judecătorilor, prezentându-se procedura derulată, motivele de apel sau de recurs formulate de părți, apărările acestora și considerentele care au fost avute în vedere la pronunțarea soluției.

De regulă, hotărârile redactate de candidat conțin o argumentație îndeajuns de clară, care facilitează înțelegerea motivelor de fapt și de drept în raport de care instanța a adoptat o anumită soluție. Impresia de ansamblu este că, în hotărârile sale, candidatul este preocupat să realizeze un act de judecată de calitate, caracterizat prin aceea că instanța nu se mărginește să afirme (pronunțând soluția), ci și să convingă, prin motivare, că soluția adoptată este cea corectă.

Acest mod de raportare a candidatului la propria profesie și la exigențele asociate acesteia nu este însă întotdeauna susținut în suficientă măsură de calitatea, în planul clarității și logicii, a argumentației întrebuintate în motivare. Masivitatea argumentației întrebuintate subminează uneori claritatea și gradul de accesibilitate ale considerentelor, obligând inclusiv lectorul cu pregătire juridică la unele reveniri și stăruințe (a se vedea, spre exemplu, hotărârile nr. 5 și nr. 13 selectate de comisie).

Frazele lungi utilizate uneori de candidat în motivarea hotărârilor îngreunează urmărirea firului logic al raționamentului juridic, astfel că inclusiv forța persuasivă a considerentelor are de suferit.

Situațiile în care candidatul folosește fraze lungi sunt, așa cum s-a mai menționat, destul de frecvente.

Claritatea și logica expunerii sunt afectate și în situațiile în care, pentru a-și înfățișa argumentele, candidatul recurge la fraze al căror înțeles este confuz, precum, spre exemplu, în hotărârea nr. 22, selectată de comisie, în care candidatul afirmă la pagina 17 alineat 3 că: *„Pentru aceste motive, nu se poate aprecia - exclusiv din perspectiva admisibilității cererii de constatare a vacanței succesorii - nici faptul că dispozițiile speciale ale legii notarilor publici, ar rămâne în urma interpretării sale, fără aplicabilitate; nici faptul că este obligatorie emiterea certificatului de vacanță succesorală, în condițiile se observă că potrivit art. 116 al. 1 din Legea nr. 36/1995 (actualul art. 118 al. 1), acest act se eliberează dacă notarul constată în procedura notarială, vacanța succesorală, deci atunci când Statul nu are o atitudine pasivă, situați în care remediul procesual contrapus nu poate fi decât acțiunea judiciară și deci, nici faptul că recunoașterea competenței instanței de judecată de a constata caracterul vacant al unei succesiuni, se limitează la ipoteza existenței cazului prevăzut de art. 78 lit. b (actualmente art. 109 al. 1 lit. b și al. 3) din Legea nr. 36/1995, invocat de acest recurent, din actul normativ menționat.”*

De asemenea, în hotărârea nr. 11, selectată de comisie, pagina 18 alineatul 3: *„Or, reaprecierea în recurs, a probelor, prin prisma inclusiv a aserțiunilor recurente din motivele de recurs relativ inter alia: greșitei aprecieri a probelor de către instanța de apel; relativ întrebărilor retorice sub aspectul situației de fapt, realizate de către recurentă; relativ omisiunii reținerii unor aspecte factuale de către tribunal, precum ar fi împrejurarea că pentru data de03.2011, intimata nu realizase demersuri pentru perfectarea actelor, aceasta nedeținând extrasul de carte funciară al imobilului, fapt care ar fi impus constatarea de către tribunal, a neexecutării culpabile a obligației contractuale asumate de către intimată prin actul adițional nr... la antecontract; pasivitatea intimătei nefiind importantă pentru instanța de apel; relativ invocatei neanalizări a unor probe administrate în cauză - actele adiționale la antecontract, răspunsurile la interogatoriu ale apelantei pârâte, precum și declarația celui de-al doilea martor; relativ greșitei înlăturări a depoziției martorei M1 din ansamblul probatoriu, în baza unor aprecieri proprii ale tribunalului; toate aceste critici cu ansamblul argumentelor lor dezvoltatoare, ilustrate de recurentă, toate acestea pentru a determina în final, concluzia existenței refuzului intimătei în a încheia contractul de vânzare-cumpărare și astfel, concomitent, neexecutarea culpabilă de către această parte procesuală, a obligațiilor sale contractuale asumate prin antecontract, pentru a conchide în final, în sensul aplicării greșite în cauză, a unor dispoziții legale, nu echivalează cu generarea unui control doar de legalitate al deciziei pronunțate, ci echivalează cu stabilirea unei noi situații de fapt, la care se vor aplica prevederile legale. Întrucât tribunalul a reținut definitiv, aspectele factuale menționate, iar în recurs nu s-au administrat probe noi care să modifice această stare de fapt, astfel cum s-a ilustrat anterior, Curtea nu poate decât să constate corecta*

aplicare a prevederilor legale incidente, invocate de recurentă, anterior enunțate, la această situație de fapt."

Calitatea considerentelor este, de asemenea, afectată și în situațiile în care unii termeni sunt folosiți greșit din punct de vedere ortografic, precum este cazul locuțiunii adverbiale „într-adevăr”, pe care candidatul o redă în formă „întradevăr” (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 27, fila 5 alineat 4; hotărârea nr. 10, pagina penultimă; hot nr. 13, pagina 11, alineat 3).

Analiza hotărârilor a evidențiat cunoașterea și aplicarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Constituționale, precum și a jurisprudenței și deciziilor în recurs în interesul legii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție. S-a observat că în toate cazurile candidatul a făcut o corectă aplicare a acestora la circumstanțele concrete ale cauzei.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor sau, după caz, a termenelor rezonabile de soluționare a lucrărilor

Punctaj acordat - 4 puncte

Motivare:

Potrivit datelor statistice furnizate comisiei, candidatul a avut unele întârzieri în redactarea hotărârilor.

Numărul mediu de zile cu care a depășit termenul de motivare nu a generat însă întârzieri semnificative, care să afecteze în mod sensibil durata rezonabilă de soluționare a cauzelor.

V. Punctaj total : 37 puncte

Data:

18.01.2021

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

.....
.....
.....